

ישיבת לאור ע"י - יגדיל תורה - מבצע תלמוד תורה

קובץ לימוד כ"ד טבת

כולל: הוראות רבינו • פרק משניות • חסידות • נגלה
INCLUDES: THE REBBE'S DIRECTIVES • MISHNAYOS • CHASSIDUS • NIGLAH

FOREWORD

As we approach the yahrtzeit of the Alter Rebbe on the 24th of Teves, we'd like to present a special collection of learning material to be studied on that day. This publication consists of a chapter of Mishnayos beginning with a letter of the Alter Rebbe's name and a special collection of the Alter Rebbe's teachings regarding Torah learning.

May it be Hashem's will that this learning achieves a lasting effect of continuous study throughout the entire year, and may the Alter Rebbe's merit stand by us and all of the Jewish people wherever they may be, with the complete and true redemption, speedily.

Publishing Division of Yagdil Torah

דבר העורך

בהתקרב אלינו כ"ד טבת - יום ההילולא של אדמו"ר הזקן, הננו מוציאים לאור קובץ מיוחד ע"מ ללמדו בתוך המעל"ע.

מלבד ההוספה בלימוד התורה בכלל ביום ההילולא, הדגיש רבינו פעמים רבות גודל מעלת הלימוד בתורת בעל ההילולא במיוחד.

ובכן הננו מציגים לפניכם קובץ זה הכולל: פרק משניות המתחיל באחת מהאותיות של שמו הק', ולקט מיוחד מתורתו של בעל ההילולא בענין "תלמוד תורה כנגד כולם".

ויה"ר שהלימוד יהי "פעולה נמשכת על כל השנה כולה" ונמשיך בלימוד זה גם אח"כ, וזכות אדמו"ר הזקן יעמוד לנו ולכל בני ישראל בכל מקום שהם, בגאולה האמיתית והשלמה בקרוב ממש.

מחלקת ההו"ל ע"י יגדיל תורה

לעילוי נשמת הרה"ח הרה"ת ר' מאיר ב"ר אליהו ז"ל
לעילוי נשמת הרה"ח הרה"ת ר' אליהו ב"ר אברהם אהרן ז"ל

העתקת הדברים היא ברשות מיוחדת מהוצאת ספרים קה"ת

מעלת לימוד התורה על תפילה

מקורות בהלכה

אך מ"מ גם חסידים הראשונים לא היו רשאים להשהות כל כך בתפלה אלא מפני שלמדו כבר תחלה כל התורה שבכתב ושבעל פה כולה וקיימו ידיעות התורה, שמתוך שחסידים הם היתה תורתם משתמרת ומתקיימת בידם ולא משתכחת מהם. רק שמצות תלמוד תורה היא והגית בו יומם ולילה וכנגד מצוה זו שקולה מצות הדביקות האמיתית ביראה ואהבה אמיתית ליפטר ממצוה זו כדין כל העוסק במצוה פטור מהמצוה אבל לא כנגד מצות ידיעת התורה וליפטר ממנה ח"ו כי תכלית היראה היא לירא ולהתבושש מגדולתו למרות עיני כבודו ח"ו לעשות הרע בעיניו לעבור על אחת מכל מצות ה' אשר לא תעשינה בין לא תעשה של תורה בין של דברי סופרים ח"ו. ותכלית האהבה היא העבודה לעבדו מאהבה ובשמחה לעשות נחת רוח לפניו שאמר ונעשה רצונו בקיום מצות עשה של תורה או של דברי סופרים ואהבה בלי עבודה היא אהבה בתענוגים להתענג ולשמח בה' והיא מעין עולם הבא וקבלת שכר קיום מצות (אבל עבודה מאהבה היא כי מאשר צמאה נפשו לה' לדבקה בו היא רוח צמאונה במי התורה וקיום מצותיה דאורייתא וקב"ה כולא חד וע"ז נאמר הוי כל צמא לכו למים) ומאחר שידעת כל התורה למי שאפשר לו היא מצות עשה של תורה כמ"ש למעלה והשוכח דבר ממשנתו מפני שלא חזר על לימודו כראוי כשאפשר לו עובר בלאו א"כ איך יעבור בלאו ועשה מחמת שעוסק ביראת ה' כל היום [1] וגם מי שאי אפשר לו ידיעת כל התורה הרי אמרו לא עליך המלאכה לגמור) משא"כ מצות והגית בו יומם ולילה שהותרה מכללה כמ"ש ואספת דגנך וגו' אמרה תורה הנהג בהן מנהג דרך ארץ ויוכל לצאת ידי חובתו בקביעות עתים ביום ובליילה ואפילו בפרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית בשעת הדחק כשאין לו פנאי מפני טרדת פרנסתו שהיא חיי הגוף וכ"ש וק"ו כשעוסק בחיי נפש לדבקה בה' חיים וע"ז אמרו חכמים שתלמוד תורה היא מדברים שאין להם שיעור (שו"ע הרב יו"ד הלכות תלמוד תורה פרק ד)

עסק התורה ממשיך ההמשכות של תפילה:

כי בחי' עסק התורה הנה אינו בדרך שמחה של מצוה שהוא בבחי' רץ לבך מחוץ לפרכת אלא היא בבחי' שוב לאחד, שע"י התורה הוא גילוי יחודו ית' למטה כמו למעלה ע"י התורה שהיא דבר ה' ממש. וכמ"ש ודברי אשר שמתתי בפין דברי ממש הנה ארז"ל מתניתא מלכתא כמלך

עצמו שמתאחד עם דבר ה' זו הלכה שיהא הפסק כך כאלו הפסק הזה יוצא מפני עצמו, והיינו מעלת ומדרגת מי שתורתו אומנתו כמו רשב"י וחביריו (שלכן פטורים מן התפלה שהתפלה היא בחינת בטול בהשתחוואות והמשכת אוא"ס ב"ה המשכות אלו נמשכות ע"י עסק התורה ג"כ) וכמו שאמר רשב"י בחד קטירא אתקטרנא כו' שהוא בחי' בטול באוא"ס ב"ה ממש בבחי' יחו"ע ולכן ארז"ל ות"ת כנגד כולם.

(תו"א פא-ד)

תורה = פנים, תפילה = אחור:

ובמ"א נת' איך שהתורה היא למעלה מהתפלה אף שהתפלה הוא המשכת הדעת כי יש פנים ואחור פנים הוא בחי' עסק התורה כי אורייתא מחכמה נפקת וחכמת אדם תאיר פניו..... וי"ל כי יש תורה ויש תורה, היינו כשעוסק רק פ"א שחרית ופ"א ערבית בהלכות פסוקות לקיים מצות והגית בו גו' א"כ היא מצוה ע"ד כל המצות שהן בחי' אברים וכלים, רק שמ"מ היא בחי' אברים הפנימים שהחיות תלוי בהן ממש, ולכן לא ויתר על ביטול תורה כו', ומ"מ התפלה שהיא המשכת הדעת נק' אור לגבי אברים הפנימים ג"כ. אבל כשעוסק רוב היום בתורה להגיע למצות ידיעת התורה בעיון התלמוד אז תורתו היא בחינת חכמה מוחא ממש שלמעלה מבחי' אברים ולכן התפלה אע"פ שהיא הדעת נק' אחור לגבי ח"ע ממש כו'

(לקו"ת בלק עא-ב)

המתפלל ואינו לומד הרי זה תפילת שוא:

והנה בשומו זאת אל לבו קודם התפילה ודאי יתפלל ויבקש מעומקא דלבא על בחי' גלוי אלוקותו בנפש ועולם, ועי"ז יכול ג"כ לכוף יצרו ללמוד הרבה יותר מרגילותו וכן בכל עת ובכל שעה שאפשר לו..... וכן בצדקה, כי הן הן המשכת גילוי אלוקותו ית' בפועל ממש, וא"כ אם אינו עושה כן בפועל ממש הרי זה תפילת שוא ח"ו..... ובזה יובן מש"כ במשלי "מסיר אזנו משמוע תורה גם תפילתו תועבה כי דובר שקרים לא יכון וגו'".

(סידור תו"א מאמר הקול קול יעקב)

דוקא ע"י עסק התורה נקבע הביטול כל היום כולו:

אך להיות בחי' ומדרגה זו קבועה ונטועה בלב האדם כל היום שלא ימוט מזה צריך האדם לשית עצות בנפשו. כי הנה אנו רואים בחוש שאחר

הוראות רבינו בקשר עם כ"ד טבת

לימוד המשניות

אזוי ווי ס'איז דאך דער יום הילולא פון דעם אלטן רבי'ן, און ס'איז דאך ידוע דער פתגם פון רבי'ן (מהורש"ב) נ"ע אז מיר דארפן אנקומען צו זיין זכות, און "זכותו יגן עלינו" – איז מען מציע יעדערן טאן אין די ענינים וואס זיינען פארבונדן מיט יום הילולא:
מ'זאל לערנען א פרק משניות וואס הויבט זיך אן מיט איינע פון די אותיות פון שמו הקדוש (עכ"פ איין פרק משניות), און אפלערנען א סעיף אין שו"ע שלו במקום שלבו חפץ, און לערנען א פרק פון ספרו תניא קדישא, און לערנען אויך אן ענין אין די דרושי חסידות פון בעל ההילולא, ומה טוב אן ענין וואס איז בעתו ובזמנו – אן ענין אין תו"א פ' וארא.
כולל אויך די נתינה לצדקה כנ"ל.
(כ"ד טבת תשל"ח – לקו"ש חכ"א ע' 296)

הוספה בלימוד תורתו

במשך יום זה זאל מען מוסיף זיין אין כל עניני קדושה, ובמיוחד פארבונדן מיט מעשיו ותורתו ועבודתו פון דעם בעל ההילולא, און ממשיך זיין בזה – אין די קומענדיקע טעג, באופן פון א פעולה נמשכת על כל השנה כולה.
אנהויבנדיק פון מוסיף זיין בלימוד תורתו – אין ספר תניא קדישא, תורה אור און לקוטי תורה [ובפרט די ענינים שהזמ"ג – די "חסיד'ישע פרשה" אין תו"א ולקו"ת], און אין די דרושים שלו שזכה דורנו ונדפסו לאחרונה, און אויך אין זיינע ספרי נגלה – שולחן ערוך וכו'.
(ש"פ שמות תשמ"ט – סה"ש תשמ"ט ח"א ע' 186)

תפלת שמונה עשרה וחזר להיות כבראשונה. והעצה האמיתית הוא עסק התורה והלכותיה עם היותן מלובשים בדברים גשמיים תתונים כמו בעניני זרעים מועד כו' הן הנה תכלית היהוד והדביקות בו ית' כמ"ש במ"א, וצריך האדם להבטל ולהכלל אליו ית' להיות מכוון ליתודו ית' ויבטל ויפקיר את עצמו מכל רצונותיו ומחשבותיו..... ובבחינה זו הנה עסק התורה שוה ממש כמו תפלת שמונה עשרה ויכול האדם שיהיה רושם בחינת הביטול שבתפלת שמונה עשרה קבוע ונטוע במסמרות בל ימוט לנצח כל היום בעסקו בתורה

(לקוטי תורה סוכות עט-ג)

1 במאמר חסידים הראשונים (הובא בחוספות להל' ת"ח) א"י שמי שאי אפשר לו כלל להגיע לידיעת התורה כגון מי שאין דעתו יפה כו' רק לקיום מצות הגיון, ע"ז כתב האריז"ל דהדבקות גדול יותר כו'. ושם בשוה"ג כתב "אמנם באה"ק משמע דגם והגית יש מעלה יותר מבדו"ר כוונתו פני לגבי נשיקין".

The Alter Rebbe on the Advantage of Torah Study Over Tefilah

THE HALACHIC SOURCE

Early chassidim would spend a complete hour davening each one of the three *tefilos* of Shemonah Esrei, another complete hour beforehand, and an additional complete hour afterward, equaling nine hours a day. They were not concerned for *bitul torah*, because they would connect their minds to Hashem with intense love and fear and cleave to Him genuinely, and that is greater than the mitzvah of studying Torah.

However, this is only true regarding the mitzvah of *studying* Torah day and night. Since one may take off time from this mitzvah to do business, which pertains to physical life, one may certainly take off time to involve himself in spiritual life. But this is not the case with the mitzvah of *knowing* Torah. The purpose of fearing Hashem is to fear transgressing one of the mitzvos, and the purpose of loving Him is to fulfill His Will. Knowing Torah is a positive mitzvah, and forgetting something one has learned due to lack of proper review is a negative mitzvah. That being the case, how can one transgress both a negative and positive mitzvah because he is involved in the fear of Hashem the entire day?

Hilchos Talmud Torah 4:5-6

TORAH DRAWS DOWN THE SAME HAMSHACHOS AS TEFILAH

Someone whose Torah study is his profession (*toraso umnaso*), such as Rabbi Shimon bar Yochai and his

colleagues, is exempt from *tefilah*. The reason is because *tefilah* is the level of *bitul* through bowing to Hashem, which draws down Hashem's unlimited light, and these *hamshachos* are similarly drawn down through Torah study.

Torah Or, 82a

TEFILAH IS A PREPARATION FOR TORAH

Torah study is greater than *tefilah*, because Torah is from Hashem's Wisdom, and *tefilah* is from the seven attributes of love, fear, and so on. This is why one must first daven, to connect his *neshamah* with love and fear of Hashem, and as a result he will be able to cleave to a higher level, namely, Torah which comes from Hashem's Wisdom.

Maamarei Admor Hazaken Haketzarim, p. 562

PRAYER WITHOUT TORAH STUDY IS FALSE

The idea of *tefilah* is to request from the depths of one's heart that there be a revelation of Elokus in his soul and in the world at large. He will then be able to subjugate his *yetzer* to study much more than he is accustomed to and to study whenever he can, and similarly with regard to tzedakah, because this is what draws down Elokus in actuality. *Tefilah* is merely a request that this should occur in actuality; hence, if he does not act accordingly, his prayer is false.

Siddur Im Dach, 19d

THE REBBE'S DIRECTIVES REGARDING THE 24TH OF TEVES

LEARNING MISHNAYOS

Being that it is the Alter Rebbe's Yohrtzeit, and, as is known, the Rebbe Rashab said that "we need his merit so that it stands by us all and protects us," it would be fitting that everyone take part in doing things that are related to a day of passing, i.e. learning chapters of Mishnayos that begin with a letter of the name of the deceased (at least one chapter). One should also learn a paragraph of [the Alter Rebbe's] Shulchan Aruch on that day, in any part one's heart desires, as well as a chapter of his book of Tanya and an idea discussed in his Chassidic discourses, preferably one pertaining to the current week – an idea in Torah Or, Parshas Va'era. This should be done together with giving Tzedaka, as mentioned earlier.

(24 Teves 5738 – Likkutei Sichos Volume 21 p. 296)

ADDING IN TORAH LEARNING

Throughout the day one should add in all aspects of Kedusha, especially those relating to the Alter Rebbe's achievements and teachings. One should also see to it that this has a lasting effect on the following days and ultimately on the entire year. [One should] begin with adding in the learning of his Torah – Tanya, Torah Or and Likkutei Torah [especially ideas of the current period or date – the "Chassidishe Parsha" in Torah Or and Likkutei Torah], and his Chassidic discourses that our generation has merited to see published, and also his books on Nigleh – Shulchan Aruch etc.

(Sefer Hasichos 5789 Pt. 1 p.186)

Available at Yagdil Torah

Yagdil Torah is here to serve Yidden with all their Limud HaTorah needs. We can help you find a chavrusa anywhere, we have a comprehensive list of website and phone lines for all types of learning, an interesting selection of shiurim to download, an international Chalukas Hashas, learning guides for chasidishe yomim tovim, inspirational publications, and a shiurim phone-line.

In Crown Heights we have a beautiful Beis Midrash - open full time - with ongoing and seasonal shiurim, a thorough directory of shiurim and more.

For more info please visit YagdilTorah.org or call 347.223.5943

משניות

מתחיל באותיות של שמו הק'

ש

מסכת ברכות פרק ז

א שלשה שאכלו קאחד, חביבין לזמן. אכל דמאי, ומעשר ראשון שנטלה תרומתו, ומעשר שני והקדש שנטפדו, והשמש שאכל כזית, והכזית, מזמנין עליהם. אבל אכל טבל, ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו, ומעשר שני והקדש שלא נטפו, והשמש שאכל פחות מכוזית, והנזרי, אין מזמנין עליהם:

ב נשים ועבדים וקטנים, אין מזמנין עליהם. עד כמה מזמנין, עד כזית. רבי יהודה אומר, עד כפיצה:

ג כיצד מזמנין, בשלשה אומר גברך. בשלשה והוא, אומר ברכו. בעשרה, אומר גברך לאלהינו. בעשרה והוא, אומר ברכו. אחד עשרה ואחד עשרה רבוא. במאה אומר, גברך לוי אלהינו. במאה והוא, אומר ברכו. באף, אומר גברך לוי אלהינו אלהי ישראל. באף והוא, אומר ברכו. גרבוא, אומר, גברך לוי אלהינו אלהי ישראל אלהי העבאות יושב הכרובים על המזון שאכלנו. גרבוא והוא, אומר ברכו. קענין שהוא מברך, כך עונין אחריו, ברך ?? אלהינו אלהי ישראל אלהי העבאות יושב הכרובים על המזון שאכלנו. רבי יוסי הגלילי אומר, לפי רב הקהל מן מברכין, שצאמר (תהלים סח) במקהלות ברכו אלהים, ?? ממקור ישאל. אומר רבי עקיבא, מה מצנינו בבית הפנסת אחד מרבין ואחד מועטין אומר, ברכו את ?? רבי ישמעאל אומר, ברכו את ?? המברך:

ד שלשה שאכלו קאחד, אינן רשאי לחלק וכן ארבעה, וכן חמשה. ששה נחלקין, עד עשרה. ועשרה אינן נחלקין, עד שיהיו עשרים:

ה שתי חבורות שהיו אוכלות בבית אחד, בזמן שמקצתן רואין אלו את אלו, הרי אלו מצטרפין לזמון. ואם לאו, אלו מזמנין לעצמן, ואלו מזמנין לעצמן. אין מברכין על הזין עד שיתנו לתוכו מים, דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים, מברכין:

נ

מסכת נדרים פרק י

א נערה המאוסה, אביה ובעלה מפרין נדריה. הפר האב ולא הפר הבעל, הפר הבעל ולא הפר האב, אינו מופר, ואין צריך לומר שקום אחד מהן:

ב מת האב, לא נתרוקנה השות לבעל. מת הבעל, נתרוקנה השות לאב. גזה יפה כח האב מכה הבעל. גבדך אחי יפה כח הבעל מכה האב, שהבעל מפר בגבר, והאב אינו מפר בגבר:

ג נדרה והיא ארוסה, נתגרושה בו ביום, נתארוסה בו ביום, אפלו למאה, אביה ובעלה האחרון מפרין נדריה. זה הפלל כל שלא יצאת לרשות עצמה שעה אחת, אביה ובעלה האחרון מפרין נדריה:

ד דרך תלמידי חכמים, עד שלא היתה בתו יוצאה מאצלו, אומר לה, כל נדרים שגדרת בתוך ביתי, הרי הן מופרין. וכן הבעל עד שלא תנגס לרשותו אומר לה, כל נדרים שגדרת עד שלא תפגסי לרשותי, הרי הן מופרין, שמשנתנגס לרשותו אינו יכול להפר:

ה בוגרת ששהתה שנים עשר חדש, ואלמנה שלשים יום,

רבי אליעזר אומר, הואיל ובעלה חביב במזונותיה, יפר. וחכמים אומרים, אין הבעל מפר, עד שתפגס לרשותו:

ו שומרת יבם בין לזבם אחד בין לשני יבמין, רבי אליעזר אומר, יפר. רבי יהושע אומר, לא תאחד אב לא לשנים. רבי עקיבא אומר, לא תאחד ולא לשנים. אומר רבי אליעזר, מה אם אשה שקנה הוא לעצמו, הרי הוא מפר נדריה, אשה שהקנו לו מן השמים, אינו דין שיפר נדריה. אומר לו רבי עקיבא, לא, אם אמרת באשה שקנה הוא לעצמו שאין לאחרים בה רשות, תאמר באשה שהקנו לו מן השמים, שיפר לאחרים בה רשות. אומר לו רבי יהושע, עקיבא, דברך בשני יבמין, מה אתה משיב על יבם אחד. אומר לו, אין היבמה גמורה ליבם קשם שהארוסה גמורה לאשה:

ז האומר לאשתו, כל הנדרים שתדרי מפאן עד שאבוא ממקום פלוני, הרי הן קזמין, לא אומר כלום. הרי הן מופרין, רבי אליעזר אומר, נחכמים אומרים, אינו מופר. אומר רבי אליעזר, אם הפר נדרים שבאו לכלל אסור, לא יפר נדרים שלא באו לכלל אסור. אומר לו, הרי הוא אסור, (במדבר ל) אישה יקמינו ואישה יפרנו, את שבת לכלל הקם, בא לכלל הפר. לא בא לכלל הקם, לא בא לכלל הפר:

ח הפנת נדרים, כל היום. יש בדבר להקל ולהחמיר. כיצד, נדרה גלילי שבת, יפר גלילי שבת וביום השבת עד שתחשך. נדרה עם חשכה, מפר עד שלא תחשך. שאם חשכה ולא הפר, אינו יכול להפר:

י

מסכת שבת פרק א

א יציאות השבת. שתיים שהן ארבע בפינים, ושתיים שהן ארבע בחוץ. כיצד. העני עומד בחוץ ובעל הבית בפינים, פשט העני את ידו לפנים ונתן לתוך ידו של בעל הבית, או שנטל מתוכה והוציא, העני חביב ובעל הבית פטור. פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן לתוך ידו של עני, או שנטל מתוכה והכניס, בעל הבית חביב והעני פטור. פשט העני את ידו לפנים ונטל בעל הבית מתוכה, או שנתן לתוכה והוציא, שניהם פטורין. פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונטל העני מתוכה, או שנתן לתוכה והכניס, שניהם פטורין:

ב לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה, עד שיתפלל. לא יבגס אדם למרחץ ולא לברסקי ולא לאכל ולא לדון. ואם התחילו, אין מפסיקין. מפסיקין לקרות קריאת שמע, ואין מפסיקין לתפלה:

ג לא יצא החיט במחטו סמוך לחשכה, שמו יבשך ויצא. ולא הלבך בקלמוסו. ולא יפלה את פליו, ולא יקרא לאור הנר. באמת אומר, החזן רואה היכן התינוקות קוראים, אבל הוא לא יקרא. כיצא בו, לא יאכל הזב עם הזבה, מפני הרגל עברה:

ד ואלו מן ההלכות שאמרו בעלית חנניה בן חזקיה בן גריון כשעלו לבקרו. קמנו ורבו בית שמאי על בית הלל, ושמונה עשר דברים גזרו בו ביום:

ה בית שמאי אומרים, אין שורין דיו וסממנים וכרשינים, אלא כדי שישורו מבעוד יום. ובית הלל מתירין:

ו בית שמאי אומרים, אין נותנין אונין של פשתן לתוך התנור, אלא כדי שיהבילו מבעוד יום, ולא את הצמר ליורה, אלא כדי שיקלט העין. ובית הלל מתירין. בית שמאי אומרים, אין

פורשין מצודות חיה ועופות נדגים, אלא כדי שיצודו מבעוד יום. ובית הלל מתירין:

ז בית שמאי אומרים, אין מוכרין לנכרי ואין טוענין עמו ואין מגביהין עליו, אלא כדי שיגיע למקום קרוב. ובית הלל מתירין:

ח בית שמאי אומרים, אין נותנין עורות לעבדן ולא כלים לכובס נכרי, אלא כדי שיעשו מבעוד יום. ובקלל בית הלל מתירין עם השמש:

ט אומר רבן שמעון בן גמליאל, נהגין היו בית אבא שהיו נותנין כלי לבן לכובס נכרי שלשה ימים קדם לשבת. ושורין אלו ואלו, שטוענין קורות בית הברד ועגולי הגת:

י אין צולין בשר, בצל, וביצה, אלא כדי שיצולו מבעוד יום. אין נותנין פת לתנור עם חשכה, ולא חרקה על גבי נחלים, אלא כדי שיקרמו פניה מבעוד יום. רבי אליעזר אומר, כדי שיקרם התחתון שלה:

יא משלשלין את הפסח בתנור עם חשכה. ומאחיזין את האור במדורת בית המוקד. ובגבולין כדי שיאחזו האור ברבן. רבי יהודה אומר, בפחמין כל שהוא:

א

מסכת ברכות פרק ח

א אלו דברים שבין בית שמאי ובית הלל בסעדה. בית שמאי אומרים, מברך על היום ואחר כך מברך על הזין. ובית הלל אומרים, מברך על הזין ואחר כך מברך על היום:

ב בית שמאי אומרים, נוטלין לזדים, ואחר כך מוזגין את הכוס. ובית הלל אומרים, מוזגין את הכוס ואחר כך נוטלין לזדים:

ג בית שמאי אומרים, מקנח ידיו במפה ומניחה על השלחן. ובית הלל אומרים, על הכסת:

ד בית שמאי אומרים, מכבדין את הבית ואחר כך נוטלין לזדים. ובית הלל אומרים, נוטלין לזדים ואחר כך מכבדין את הבית:

ה בית שמאי אומרים, גר ומזון ובשמים והבדלה. ובית הלל אומרים, גר ובשמים ומזון והבדלה. בית שמאי אומרים, שברא מאור האש. ובית הלל אומרים, בורא מאורי האש:

ו אין מברכין לא על הנר ולא על הבשמים של נכרים, ולא על הנר ולא על הבשמים של מתים, ולא על הנר ולא על הבשמים שלפני עבודה זרה. אין מברכין על הנר עד שיארתו לאורו:

ז מי שאכל ושכח ולא ברך, בית שמאי אומרים, יחזר למקומו ויברך. ובית הלל אומרים, יברך במקום שזכר. עד אימתי הוא מברך. עד כדי שיתעפל המזון שבמעיו:

ח בא להם יין לאחר המזון ואין שם אלא אותו הכוס, בית שמאי אומרים, מברך על הזין ואחר כך מברך על המזון. ובית הלל אומרים, מברך על המזון ואחר כך מברך על הזין. עונין אמון אחר ישאל המברך, ואין עונין אמון אחר הכותי המברך, עד שישמע כל הברכה:

ו

מסכת מועד קטן פרק ג

א ואלו מגלחין במועד, הבא ממדינת הים, ומבית השביה, והיוצא מבית האסוריו, והמנדה שהתירו לו חכמים, וכן

קובץ לימוד כ"ד טבת

ג בית שמאי אומרים, בערב כל אדם ישו וינא, ובערב יעמוד, שניאמר (דברים ו) וישכבך ובקומך. ובית הלל אומרים, כל אדם קורא גדרכו, שניאמר (שם) ובלכתך בדרך. אם כן, למה נאמר וישכבך ובקומך, בשעה שבגני אדם שוכבים, ובשעה שבגני אדם עומדים. אמר רבי טרפון, אני הייתי בא בדרך, והסתי לקרות, כדברי בית שמאי, וסכנתי בעצמי מפני הלסטים. אמרו לו, כדי היית לחוב בעצמך, שעברת על דברי בית הלל:

ד בשחר מבכר שמים לפניך ואחת לאחריה, ובערב שמים לפניך ושמים לאחריה. אחת ארקה ואחת קצרה. מקום שאמרו להאריך, אינו רשאי לקצר. לקצר, אינו רשאי להאריך. לחתם, אינו רשאי שלא לחתם. ושלם לחתם, אינו רשאי לחתם: ה מזמירין יציאת מצרים בלילות. אמר רבי אלעזר בן עזריה, הכי אני כבן שבועים שנה, ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות, עד שדרשה בן זומא, שניאמר (דברים טז) למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך. ימי חייך, הימים. כל ימי חייך, הלילות. ונקמים אומרים, ימי חייך, העולם הזה. כל (ימי חייך), להביא לימות המשיח:

נ

מסכת נדרים פרק י (עיין לעיל)

ושאר ימות החג, אדם יוצא ידי חובתו בלולבו של חברו:

יד רבי יוסי אומר, יום טוב הראשון של חג שקל להיות בשבת, ושכח והוציא את הלולב לרשות הרבים, פטור, מפני שהוציאו ברשות:

טו מקבלת אשה מיד בנה ומיד בעלה ומחזירתו למים בשבת. רבי יהודה אומר, בשבת מחזירין, ביום טוב מוסיפין, ובמועד מחליפין. קטן היודע לנענע, חיב בלולב:

מ

מסכת ברכות פרק א

א מאימתי קורין את שמעו בערבית. משעה שהכהנים נכנסים לאכל בתרומתן, עד סוף האשמורה הראשונה, דברי רבי אליעזר. ונחמיה אומרים, עד חצות. רבן גמליאל אומר, עד שיעלה עמוד השחר. משעה שבאו בגני מבית המשתה, אמרו לו, לא קרינו את שמעו. אמר להם, אם לא עלה עמוד השחר, חביבין אתם לקרות. ולא זו בלבד, אלא כל מה שאמרו חכמים עד חצות, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. הקטר חלבים ואברים, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. וכל הנאכלין ליום אחד, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. אם כן, למה אמרו חכמים עד חצות, כדי להרחיק את האדם מן העבירה:

ב מאימתי קורין את שמעו בשחרית. משפיר בין תכלת ללבן. רבי אליעזר אומר, בין תכלת לכרתי. (וגמרה) עד הנץ החמה. רבי יהושע אומר, עד שלש שעות, שכן דרך בני מלכים לעמוד בשלש שעות. הקורא מקאן ואילך לא הפסיד, כאדם הקורא בתורה:

HALACHA

HILCHOS TALMUD TORAH, 3:3

One who is inspired to fulfill this mitzvah properly, should work a little every day, only to provide for his basic necessities. He should remove the passions and indulgences of the world from his heart, as Chazal say, "This is the way of Torah: you should eat bread with salt, drink water in small measure, and sleep on the floor, enduring a life of pain while studying Torah." One mustn't be concerned for the lives of his wife and children to a greater extent than his own life, thus it should suffice for him to work minimally, accompanied by Hashem's blessings and success – without relying on miracles.

Therefore, Chazal tell us that in the Heavenly court Hillel obligates the poor who forsake the mitzvah of Torah study due to their preoccupation earning a living through the entire day, or at least most of it. Hillel would chop wood, earning half a dinar daily, half of which he would give the watchman by the study hall, which was in the field

in Talmudic times. The other half of his earnings – consisting of 3 pundyonos – would provide for the needs of him and his family. [For illustration purposes,] each pundyon was able to purchase bread in the volume of six eggs. [In Hillel's case] this sum of money was also used for all the other expenses incurred by his family, including Shabbos and Yom Tov. Although the average person can't be expected to go to the same extreme as Hillel, he is nevertheless held accountable for not emulating Hillel at least to some degree, forgoing the comforts of life.

Even one who has already mastered the entire Torah prior to his marriage, and still retains it in his memory, is still obligated to make Torah study his primary occupation and his work secondary. He must review his original studies, delving more deeply into the reasoning of the laws, and extrapolate by comparison to the extent of his capability.

Hilchos Talmud Torah, 3:3

הלכה

הלכות ת"ת פרק ג הלכה ג

ג] ולכן מי שנשאו לבו לקיים מצוה זו כראוי יעשה מלאכה בכל יום מעט כדי חייו בלבד ויסיר התאוות ותענוגי הזמן מלבו כמו שאמרו חכמים כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל ואין לו לחוס על נפש אשתו ובניו יותר מעל חיי נפשו שהם בצער ולזה ודאי תספיק לו מלאכת עראי בישועת ה' והצלחתו בלי הזכרת מעשה נסים. ולכן אמרו חכמים שהלל מחייב את העניים בדין שמים על שמבטלים מצות תלמוד תורה מחמת טרדתם במזונותיהם כל היום או רובו ואין עושין כהלל שהיה חוטב עצים בכל יום ומשתכר חצי דינר והיה נותן חציו לשומר

(שו"ע הרב יו"ד הלכות תלמוד תורה פרק ג)

Lfs Lieblich financial services (718) 771-0887
ASHER LIEBLICH • LFSwealth.com
CPA, CFP(®), MBA (TAXATION)

Shmuel Spielman Carpet Cleaning
917.370.7037 / 718.774.4180

Michael Arciente MD
Board certified Neurologist 332 E. 14TH ST.
14TH STREET MEDICAL ARTS NY, NY 10003
212.481.3333

\$99 a Day, Kingston Ave Apartment
Across the street from 770
Call 718-773-8000 to reserve apartment
Youtube: Crown Heights Rooms

קופעל דיורות
KUPEL DIROT
718-493-0995
OLD CITY TZFAT - VACATION APARTMENTS
Daily and weekly rentals. kupeldirot@gmail.com

CROWN COOLING & HEATING
718-635-1176
Service • Installation • Maintenance
Commercial • Residential • EPA Certified

Boytique
718.221.9939
SUITS & BLAZERS
PANTS & COATS • SHIRTS & TIES
SCHOOL UNIFORMS
DRESS & SPORT APPAREL
www.Boytique.com

Essel Eyewear
1-888-ESSEL-76
sholem@esseleyewear.com
Glasses Contacts
The Best Prices in Crown Heights

Stories of the Alter Rebbe

Printed with permission from the forthcoming book, Sippurei Meir: Stories of a Chossid, by Rabbi Sholom DovBer Avtzon

Revealing the Genius of the Baal Shem Tov

On many occasions, Reb Pinchas Reizes would accompany the Alter Rebbe on his journeys, especially when he visited centers of the misnagdim.

He related the following incident:

When the Alter Rebbe decided to stay in Russia and not travel to Eretz Yisroel with Reb Menachem Mendel of Horodok, he was greeted in every city with the utmost respect. In many cities, they requested that he honor them with saying a pilpul in public. Whenever he did so, it was well attended.

Once, some years later, after saying a pilpul in one of the larger shuls, the Alter Rebbe remained momentarily next to the aron kodesh. Two of the leaders of the misnagdim were there, standing at the other end of the shul talking. In admiration, one whispered to the other, "This one [meaning the Alter Rebbe] is a true scholar."

His friend replied, "So what. His Rebbe [referring to the Maggid] was also a great Torah scholar; however his Rebbe's Rebbe [the Baal Shem Tov], the founder of the movement, was a simple assistant to a melamed who taught alef-beis. He had no knowledge whatsoever of the Torah."

With his keen sense of hearing, the Alter Rebbe heard this. He called them over and said, "I will now repeat to you a teaching that I heard from my Rebbe the Maggid, which he learned from

his Rebbe, the Baal Shem Tov."

He then proceeded to spend the next several hours explaining an argument in the Gemara.

All present were dumbstruck, as they had never heard such deep and concise explanations. One then said, "This must be on the same level as the discussions of Abaya and Rava."

The Alter Rebbe replied, "The part that I said was only according to Abaya's explanation. Rava has a totally different approach."

In relating this story, Reb Pinchas added that while listening to the Alter Rebbe, he clearly understood the beginning of his explanation, but after that he could only comprehend it on general terms; it was so deep, he just couldn't keep up with the train of thought.

"The Shechitah Is Invalid!"

A certain man once divorced his wife. Some time later, he approached the Rov of his town and asked him to serve as a mesader kiddushin, as he was planning on marrying another woman.

"Did you give your first wife a get?" the Rov asked him.

"Of course I did," the man replied. "In fact, I have a document right here as proof of the divorce, written by the Beis Din of the town where I lived at the time." Saying that, he took out a paper

from his pocket and presented it to the Rov.

Looking it over, the Rov noticed something unusual. In the document, the Beis Din testified that "Mr. So-and-So gave a get to his wife, who is known as Mrs. So-and-So." "What does it mean that your previous wife was known with this name?" he asked. "What was the name given to her at birth?"

"I believe this was her real name," the man replied. "However, when I decided to divorce her and asked her if the name she was known by was her name from birth, she refused to give me a clear answer. When I told the Beis Din about this, they said it didn't pose a problem, and they would write the name with which she was known."

The Rov wasn't so sure this was acceptable. He asked the man to wait a few weeks before getting married, as he would have to discuss the matter with other Rabbonim.

The Rov proceeded to send this question to the Alter Rebbe. The Alter Rebbe replied that the get was invalid, and that the man was not allowed to remarry until he would give his first wife a proper get.

When the Rov informed the man of his decision, he was livid. "The Rabbonim of the other town said the get was fine!" he ranted. "I will go and get married there!"

When the Alter Rebbe heard about the man's decision, he wrote a psak (halachic decision) stating why he had ruled that the man may not remarry until he gives a proper get. He then

added a warning: "If the man will go ahead and find a Rov who will agree to arrange the marriage, I decree that the shechitah for that wedding, be it fowl or meat, is invalid. The meat will be treif!"

As a result of the Alter Rebbe's severe warning, the wedding did not take place. A year or two later, the man moved to a different area where he wasn't known, and shortly afterwards he asked the local Rov to officiate at his wedding. The Rov hadn't heard about the Alter Rebbe's ruling, and, not realizing there was a problem, he officiated at the wedding.

Ten years later, a mother brought her teenage son to Reb Akiva Eiger and bemoaned:

"My son is quite intelligent, and he has a head for everything he studies. However, when it comes to Torah, he just can't understand. My son wants to learn Torah and he keeps on trying, but alas, he can't. But then, as soon as he studies another subject, he is the most brilliant young man in the room!"

"He must have eaten something treif when he was younger," Reb Akiva Eiger replied. "That is what is preventing him from understanding our holy Torah!"

Hearing this, the parents began to investigate. Ultimately, they realized that as a child he had eaten at the above-mentioned wedding, and he had therefore unwittingly eaten treife meat.

ADVICE IN LEARNING FROM THE ALTER REBBE

An Eitzah for Enthusiasm in Learning

Although tefilah is not as great as Torah study, it can help cultivate an enthusiasm for learning. If it happens that in the middle of the day one loses his desire to learn, he should recite krias shema audibly, and this will help renew his desire. The Gemara advises that [one should recite krias shema as a means to overcome the yetzer hara,] and if this is not effective, one should remember the day of death. This refers to fear of Divine retribution, or, on a higher level, awe from Hashem's greatness. By reminding himself of this, he will renew his desire.

Maamarei Admor Hazaken Haketzarim, p. 564

עצה לחשק בלימוד

תפילה מביא חשק ללמוד:

איך להתפלל ויהי לו חשק ללמוד. הענין הוא כך, בודאי התפילה אינה מדרגה כ"כ כמו התורה, אך מכח התפילה יראה שיהי לו חשק ללמוד. אך אם אז בחצי היום אין לו חשק, אזי יקרא ק"ש בדיבור דוקא ויהי לו חשק ללמוד, כמבואר בגמ' "וא"ל יזכור יום המיתה דהיינו יראת העונש או יראת הרוממות ויהי לו חשק.
(מאמרי אדמו"ר הקצרים תקסד)

עצה לשמחה בלימוד:

להבין עצה היעוצה שלא יפול לב האדם עליו בראותו שאחר עסקו בתורה ותפלה לא נהפך לאיש אחר. והענין כי באמת גוף האדם הוא בשיקוצו כמקדם והוא כמו

למשל בית חשך ואפל שא"א להפריד החשך ממנו ולגרשו כ"א ע"י שמדליקין בו נר כך ע"י התוכ"צ מאיר בו בשעת מעשה כמאמר"ל שאפ"א שיושב ועוסק בתורה שכינה עמו..... והנה כשיתבונן היטב שהתורה מאירה בו אור בשעת עסקו בה הנה אדרבה יהי לו מזה שמחה אמיתי' בהשי"ת איך שבמקום חשך כמוהו האיר בו אור ה'. וזהו השמחה הבאה מתכלית השפלות דוקא ומזה יתבונן המשכיל שלא יפול לבו עליו לומר שאינו נגמר אצלו עסק התורה ועבודה כ"כ או לומר מי אני ומכ"ש כשיש לו איזה ספיקות על אמונה ח"ו זאת ישיש אל לבו מה לך בכך, האתה תבחר ואם אינך מסכים ע"ז מ"מ האמת הוא כן מצ"ע והתורה ועבודה מצ"ע הם יקרים מאד ומאירים בו בשעת עסק התורה ומעלה מצ"ע.
(מאמרי אדמו"ר הקצרים תקנד)

סיפורים

מתוך "מפי חסידים" מהיכל מנחם

הזקן: "היכול אתה ללמוד?" השיב הנער: "כן". עמד רבינו הזקן מכסאו ולקח שו"ת הרא"ש ופתח תשובה אחת ושאל את הנער אם הוא מבין את התשובה. ענה הנער: "כן". הקשה רבינו הזקן קושיא חזקה על התשובה וציוה לנער לתרץ ולא הצליח. תירץ רבינו הזקן בעצמו תירוץ ושאל את הנער האם הוא תירוץ טוב? ענה הנער: "טוב מאד" לאחר מכן סתר רבינו את התירוץ. וכך היה כמה פעמים. אמר לו רבינו הזקן: "ווי מ'זאגט דיר אזוי איז גוט, קענסט ניט לערנען" (איך שאומרים לך – טוב בעיניך, איך יכול ללמוד).... ובוזה ביטל את ישותו.

כעבור כמה שנים, כשגדל הנער, בא פעם אחת אל רבינו הזקן. הראה לו רבינו הזקן שו"ת מהר"ם מרוטנבורג שנשאל איזו שאלה, והשיב שהענין הוא כך וכך והביא על זה ראייה מגמרא, אבל הראיה היא קלושה. אמר לו רבינו הזקן, שיבוא על זה עוד ראיות מהר"ם והביא עוד חמש ראיות חזקות מהר"ם, והוסיף רבינו הזקן על כך עוד שש ראיות, בסך הכל אחת עשרה ראיות, והקשה רבינו הזקן: "מכיון שיש על פסק זה עוד אחת עשרה ראיות חזקות מדוע לא הביא המהר"ם אפילו אחת מן הראיות הללו, ובמקומן הביא ראייה אחרת קלושה?" וסתר רבינו הזקן את כל האחת עשרה ראיות, אבל הראיה הקלושה שהביא המהר"ם לא יכל לסתור. וסיים רבינו הזקן: "אל תחשוב שבעת שכתב המהר"ם את התשובה, חשב אודות כל הראיות האלו והסתירות שיש עליהם, ואך שעל הראיה השתים עשרה אין סתירה- לא! הוא ניגש מיד אל הראיה השתים עשרה, כי זוהי מעלת הראשונים שאצלם האירה האמת".

אמר לו רבינו הזקן: הרי הגמ' אומרת "לעולם ישליש אדם מעותיו, שליש בקרקע, שליש בפרקמטיא ושליש תחת ידו", ואתה לא זו בלבד שלא חילקת מעותיך, עוד לוויית כמה פעמים ככה לעסקך?!"

השיב האישי: "איי רבי! זה היה בדורות הראשונים, אך כעת גם אם לווים כמה וכמה פעמים ככה ומשקיעים בעסק, הלוואי זאל מען אויסקלאפין די הוצאה" (הלוואי שיהי' מספיק לשלם ההוצאות).

אמר לו רבינו הזקן: "גם בלימוד החסידות כל הוא, בזמן הגמ' אם השליש אדם שנותיו בלימודו כמו שסדרו בגמ', היה יכול האיש להיות ירא שמים באמת, אבל עתה, גם אם לומדים כל היום חסידות, הלוואי זאל מען אויסקלאפין די הוצאה" (הלוואי שיהיו יראי שמים באמת).

ביטול הישות:

סיפר הגאון החסיד ר' זלמן שמעון דווארקין ע"ה (מורא דאתרא דשכונת קראון הייטס):

הגאון החסיד ר' אברהם מקאלסקי, כבר בהיותו נער בן אחד עשר או שנים עשר, היה עליו גודל. אביו שהיה מחסידיו רבינו הזקן, נכנס אל רבינו הזקן והתאונן שיש לו בן עליו, אבל ניכר שיש לו ישות מלימודו. אמר לו רבינו הזקן: "בפעם הבאה כשתבוא אלי, הביאהו אתך ואדבר בו". בפעם הבאה כשבא לרבינו הזקן, הביא את בנו אברהם אתו והציגו לפני רבינו הזקן. שאלו רבינו

חותנו היה בר דעת, ואמר: "מה זה יפעול, הרי בתי נמצאת בכבלי העיגול-אחת מהשתים, אם אינו מתנהג כשורה יש לבקש ממנו גט פיטורין, ואם הוא מתנהג כשורה, יחזור לביתו".

והחליט לנסוע לליאנא להתבונן בדרכי החסידים, ובפרט בדרכו של חתנו. וכאשר התבונן בחסידים ראה שאדרבה הם מהדרים במצוות. וידבר על לב חתנו שיחזור לביתו. אמר לו חתנו שירא לנפשו מבני המשפחה ומאנשי העיר.

נכנס חותנו אל רבינו הזקן ואמר שיתן לו את חתנו. אמר לו רבינו הזקן: "האם אני עוצר בעדו? קח אותו אם הוא רוצה". אמר האיש לרבינו הזקן: "הוא ירא פן יפגעו בו". אמר לו רבינו הזקן: "אם כן, תשתדל שלא יפגעו בו".

אח"כ אמר האיש לרבינו הזקן: "אכן רואה אני שחתני הולך בדרך הישר, וגם החסידים ישרה בעיני, אבל אחת יפלא בעיני: הרי הגמ' אומרת, לעולם ישליש אדם שנותיו, שליש במקרא, שליש במשנה, שליש בתלמוד, ומובא בחסידות, שהחסידות הוא בכלל שליש במקרא וא"כ למה אני רואה בחתני שרוב היום הוא עוסק בחסידות, ואילו בנגלה הוא עוסק רק שליש?"

רבינו הזקן לא ענה לו על שאלה זו, רק התחיל לדבר איתו אודות עניני מסחר הנוגעים לו. שאל אותו רבינו הזקן: "האם אתה עוסק במסחר?" ויאמר האיש: הן, יש לי חנות". שוב שאל אותו רבינו הזקן: "ויכמה כסף מושקע בחנות?" ויאמר האיש: "שני אלפים רובל-כסף". שאל רבינו הזקן: "כמה מהם הם שלך?" ויאמר האיש: "חמש מאות בלבד, והשאר הלוואות".

לערבב חסידות בתוך לימוד הנגלה:

פעם שלח הרב ר' חיים וואלאזין ע"ר לשאול את רבינו הזקן: איתא בגמ' במס' שבת (דף לא) "משל לאדם, שאומר לשלוחו העלה לי כור חטים לעלייה, הלך והעלה לו, א"ל עירבת לי בהן קב חומטין? אמר לי לאו, אמר לי מוטב אם לא העלית". ומובא בחסידות שכור חטים היינו לימוד הנגלה וקב חומטין הוא לימוד החסידות (והכוונה שצריך גם ללמוד חסידות בנוסף ללימוד נגלה), וא"כ למה משקיעים החסידים כ"כ הרבה זמן בלימוד חסידות ובתפילה, ואילו בלימוד הנגלה מעט זמן- הרי קב (חומטין) היא חלק אחד ממאה ושמונים לכור (חטים), ולפי"ז צריך ללמוד חסידות רק אחד ממאה ושמונים של היום?

וענה רבהו הזקן: "הגמ' אומרת "עירבת", היינו שצריכים לערבב (אויסמישן), ואם לאו לא יועיל מאומה, וכדי לערבב צריך הרבה זמן".....

כמה זמן צריך ללימוד חסידות?

אברך אחד סמוך על שולחן חותנו, והריח ריח החסידות, ומכיון שירא ממשפחתו ומאנשי העיר, נעלם מהעיר ונסע אל רבינו הזקן לליאנא. כאשר נודע לבני ביתו שנתקרב לכת החסידים, קרעו בגדיהם וישבו שבעה, ר"ל.

ELCHONON GEISINSKY
TAX SERVICES
(718) 774-0797

Apple Drugs
Crown Heights Pharmacy Inc.
COMPLETE PHARMACY AND HEALTH FOOD CENTER
376 Kingston Ave Tel 718-467-6700
Appledrugs376@gmail.com Fax 718-467-2461

Little Feet
506 Empire Blvd • 718-778-0078 • Sizes 18-41

סופר סת"ם
718-613-1111
mysofer.com
353 Kingston Avenue

Alexander Weisz
Electrician
Expert Service with a Personal Touch
917.776.5088

YOUR TRUSTED FULL SERVICE INSURANCE BROKERAGE FIRM
COMMERCIAL & PERSONAL INSURANCE
COMPETITIVE RATES
PERSONALIZED COVERAGE
ACCESS TO MULTIPLE INSURANCE COMPANIES
CHEIN INSURANCE AGENCY, INC.
Pinchus@Chein-Insurance.com 718.799.9602
www.Chein-Insurance.com 718.355.8802

EMPIRE PRESS
Benchers-Invitations-Thank You Cards-Tshuros
Quick Turnaround, Quality Service
www.EmpirePress.com • 1-888-4-BENCHERS

סיוואלד
www.seewaldcars.com
Affordable • Wheelchair Accessible
773cars@gmail.com • 718.773.2277 • 917.520.7452